

ЗБОРНИК ИНСТИТУТА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ II

СРПСКИ ЈЕЗИК И АКТУЕЛНА
ПИТАЊА ЈЕЗИЧКЕ ПОЛИТИКЕ

FILOLOŠKO-UMETNIČKI FAKULTET
BIBLIOTEKA

ФИЛУМ
BIBLIOTEKA

B S
12119/2

000022923

COBISS

Београд
2014

ЗБОРНИК ИНСТИТУТА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ II

СРПСКИ ЈЕЗИК И АКТУЕЛНА ПИТАЊА ЈЕЗИЧКЕ ПОЛИТИКЕ

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41(082)
821.163.41'272(082)

ЗБОРНИК Института за српски језик САНУ. 2, Српски језик и актуелна питања језичке политике / уређивачки одбор Иван Клајн, Предраг Пипер, Срето Танасић ; главни уредник Срето Танасић. – Београд : Институт за српски језик САНУ, 2014 (Београд : Службени гласник). – 229 стр. ; 24 см.

„У Зборнику се објављују реферати са научног скупа 'Српски језик и актуелна питања језичке политике' ...“ --> Предговор. – Тираж 500. – Стр. 7–8: Предговор / Срето Танасић. – Напомене и библиографске референце уз текст. – Библиографија уз сваки рад. – Резюме; Summary.

ISBN 978-86-82873-48-8

1. Танасић, Срето [главни уредник] [члан уредничког одбора]
[аутор додатног текста]

а) Српски језик – Зборници б) Србија – Језичка политика – Зборници

COBISS.SR-ID 209051660

Уређивачки одбор:
Иван Клајн, редовни члан САНУ,
Предраг Пипер, редовни члан САНУ,
др Срето Танасић, научни саветник

Главни уредник:
Срето Танасић

БЕОГРАД
2014

Издавач:
Институт за српски језик САНУ, Кнез Михаилова 36

За издавача:
Др Срејко Танасић

Рецензенти:
Академик Иван Клајн
Проф. др Живојин Ситанојчић

Коректура:
Марија Селаковић

Припрема за штампу:
Београдска књижа

Штампа:
Службени власник

Тираж:
500 примерака

Објављивање ове публикације финансијски је помогло Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

САДРЖАЈ

Предговор	7
Иван Негришорац Српска језичка политика: основни предуслови и важност консензуса	9
Милорад Радовановић Планирање језика данас (подсетник)	25
Слободан Реметић Српски језик у Републици Српској и Босни и Херцеговини	37
Срејко Танасић Значај научних институција за статус српског језика	47
Мато Пижурца Прилог дефинисању домена службене и јавне употребе језика и писма	61
Милош Ковачевић Српски језик и функционална писменост на универзитету	67
Нељко Ђрборић Место правописа у наставном процесу	83
Милош Луковић Актуелна питања језичког законодавства у Републици Србији	97
Предраг Пипер О стратегији језичке политике у Републици Србији	117
Милорад Пуповац Језичке идеологије, језичке политике и производња нетолеранције у постјугославенским земљама	131
Софија Милорадовић Узуални стандард у урбаним центрима на косовско-ресавском и призренско-тимочком говорном подручју	143
Јелена Стојановић Актуелни процеси у вези са писмом и језиком у Црној Гори – задаци науке и језичке политике	151

Митра Релјић	
Положај, стање и перспективе српског језика на Косову и Метохији	167
Жарко Бошњаковић	
Српски језик у образовању у Војводини	183
Михај Радан	
Језичка ситуација код Срба у Румунији	197
Весна Крајишник	
Лекторати српског језика	217
Закључно саопштење	227

ПРЕДГОВОР

У Зборнику се објављују реферати са научног скупа „Српски језик и актуелна питања језичке политике“, који је, у организацији Одељења језика и књижевности САНУ, Одбора за стандардизацију српског језика, Института за српски језик САНУ и Фонда „Ђорђе Зечевић“ за заштиту и унапређење ћириличног писма, одржан 28. октобра 2013. године у Српској академији наука и уметности. У Организационом одбору скупа били су академик Иван Клајн, академик Предраг Пипер и професор др Срето Танајевић, председник Одбора, секретар Одбора био је мр Јован Вуксановић. На скуп су позвани и челници Министарства културе и Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и највиши представници Републике Србије. Скуп је протекао у радној и конструктивној атмосфери. На скупу је прочитано шеснаест реферата, а на крају је вођена дискусија о актуелним питањима језичке политике и начинима за решавање тих питања, а на крају рада скупа су усвојени закључци, који се такође у Зборнику објављују. Сви реферати који су били прочитани припремљени су и достављени су за објављивање. У неким се говори о начелним питањима језичке политике, о пожељним условима за успешно креирање и провођење језичке политике, у другим се говори о појединим значајним питањима која се тичу статуса српског језика – као што су питања српског језика у службеној и јавној употреби, у школству, издаваштву итд. – или језичког планирања и остваривања језичке политике. Као што се већ из наслова реферата може видети, на скупу се говорило о језичкој ситуацији и статусу српског језика на целокупном његовом простору – у Србији, Републици Српској и Босни и Херцеговини, Црној Гори и Хрватској, али и о језичкој ситуацији код Срба у Румунији.

О многим питањима којим су посвећени реферати на овоме научном скупу у нашој научној јавности се у последње време расправља, о њима се расправља и у оквиру појединих научних институција; многа актуелна питања разматрана су и на седницама Одбора за стандардизацију српског

МИЛОШ М. КОВАЧЕВИЋ*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет Београд
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет

СРПСКИ ЈЕЗИК И ФУНКЦИОНАЛНА ПИСМЕНОСТ НА УНИВЕРЗИТЕТУ**

У раду се разматрају проблеми изучавања српског језика као матерњег језика како на филолошким (филозофским) тако и нефилолошким факултетима. Трага се за одговором на три темељна питања: а) које подударне садржаје морају имати, а сада их немају, програми српског језика на матичним одсјецима (на студијским групама за српски језик и књижевност) на филолошким, филозофским и педагошким факултетима? б) да ли је неопходно да стране филологије које се изучавају на српским универзитетима имају као обавезан српски језик, у ком обиму, и са којим садржајима?, и в) којим је наукама, изван хуманистичких наука, неопходно да као студијски предмет имају српски језик, и са којим садржајима? У раду се у вези са датим питањима анализира актуелно стање на српским универзитетима и дају приједлози како превазићи уочене велике недостатке.

Кључне ријечи: српски језик, функционална писменост, србистика, стране филологије, хуманистичке науке, друштвене науке, техничке науке.

* mkovacevic31@gmail.com

** Рад представља проширену и модификовану верзију рада „*Стиајус српској језика на српским универзитетима*“, објављеног у тематском зборнику радова Филологија и универзитет, уредник Бојана Димитријевић, Ниш: Филозофски факултет, 2012, 13–25. Урађен је у оквиру пројекта 178014: *Динамика стуркура савременој српској језика*, који, у оквиру основних истраживања, финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

